

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 277/20
1.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Милице Аксентијевић и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., који се налази на одслужењу казне затвора у КПЗ ..., ..., чији је пуномоћник Нера Бугарски, адвокат из Београда, Војводе Шупљикца 14, адреса за пријем писмена Гајева 3/2а, против туженог Adria media group д.о.о Београд (Стари град), ..., чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат из Београда, Трг Николе Пашића, 12/2а, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 96/20 од 4.6.2020.године, у седници већа одржаној дана 1.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 96/20 од 4.6.2020.године у ставу првом изреке тако што се делимично усваја тужбени захтев тужиоца АА из ... и ОБАВЕЗУЈЕ тужени Adria media group д.о.о Београд да му, на име накнаде нематеријалне штете због објављивања записа лика – фотографије без његовог пристанка, исплати износ од 30.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 4.6.2020. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења, док се у преосталом делу, преко досуђеног а до траженог износа од 1.500.000,00 динара, односно за износ од још 1.470.000,00 динара, тужбени захтев одбија, као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 96/20 од 4.6.2020.године, тако што се ОБАВЕЗУЈЕ тужени Adria media group д.о.о Београд да тужиоцу АА из ... исплати износ од 94.500,00 динара, на име трошкова поступка, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му, на име накнаде нематеријалне штете

због објављивања записа лика – фотографије тужиоца без његовог пристанка, исплати износ од 1.500.000,00 динара, са законском затезном каматом од 4.6.2020. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу, на име трошкова парничног поступка, накнади износ од 79.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење ове пресуде до коначне исплате, док је ставом трећим изреке, делимично одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у делу у коме је тражио да суд обавезе туженог да плати затезну камату на досуђене трошкове парничног поступка у износу од 79.500,00 динара, почев од 4.6.2020. године па до дана наступања услова за извршење ове пресуде.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставовима првом и другом изреке, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. ЗПП. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог изнео.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредаба члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС”, број 72/11, 42/13-одлука Уставног суда, 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18, 18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се побијана пресуда морала укинути. Осим тога, неосновано се жалбом указује да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног става, јер је изрека пресуде разумљива, не противречи сама себи, ни разлозима датим о свим битним чињеницама, који су јасни и непротивречни, а о битним чињеницама не постоји противуречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, које ни међу парничним странкама није било спорно, тужено привредно друштво је издавач дневних новина “Курир”, у ком гласилу је дана ... године објављен текст под насловом “...”, у оквиру којег је, у горњем десном углу испод наслова, објављена фотографија тужиоца. Спорна фотографија објављена је без пристанка тужиоца, што је саслушан као сведок потврдио ББ, главни и одговорни уредник дневних новина “Курир”, који је изјавио да је тужилац особа “која је важна за јавност и којој се суди и за друге ствари између осталог и као учеснику убиства”, те указао да је уредник фотографије надлежан за објављивање фотографије и зато је она и објављена, додајући да је “човек стално у затвору, наравно нисмо имали његов пристанак” (записник од 10.5.2018. године). Осим тога, и саслушани сведок ВВ, тадашњи уредник рубрике “Хроника” у наведеном дневном листу, у оквиру које је објављен наведени чланак у коме је садржана спорна фотографија, изјавио је у свом исказу (записник од 10.4.2019. године) да не може да се изјасни о околности да ли је постојала дозвола тужиоца за објављивање фотографије, као и да је пракса ако су слике већ објављиване, као што је то случај са тужиоцем, да се оне могу поново искористити и да су то обично фотографије са неког јавног скупа, а да тужилац није био циљано фотографисан. Тужилац је у исказу саслушан као парнична странка (записник од 6.8.2018. године), изјавио да спорна фотографија, која је била објављена уз текст, јесте прва која изађе на (интернет претаживачу) Google-у када се укуца његово име и

презиме и директно код њега ствара немир, јер сада сви знају како он изгледа.

Полазећи од овако утврђених чињеница, првостепени суд је имао на уму да је спорни запис лика – фотографија тужиоца у наведеном чланку објављена без претходно прибављеног пристанка тужиоца, у складу са одредбама члана 80. ЗЈИМ. Међутим, првостепени суд је становишта да је интерес јавности да се упозна са записом – фотографијом тужиоца претегао у односу на интерес да се спречи објављивање. Ово с обзиром на чињеницу да је увидом у оптужницу тужилаштва за организовани криминал КТО 24/14 од 8.6.2016. године утврдио да се тужиоцу ставља на терет кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези са ставом 2. КЗ и извршење кривичног дела тешко убиство у подстрекавању из члана 114. став 1. тачка 3. у вези члана 34. КЗ. Поред тога, тужилац се у наведеној оптужници и у спорном тескту повезује са ГГ, као и ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, као припадницима криминалне групе којима се стављају на терет најтежа кривична дела. Због свега наведеног, првостепени суд је мишљења да јавност има оправдан интерес да се упозна са записом лика – фотографијом тужиоца, као лицем против кога се води кривични поступак због кривичних дела која представљају велику друштвену опасност, због чега је донео одлуку као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Овакава одлука првостепеног суда не може се прихватити као правилна, јер је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд неправилно применио материјално право, на чију правилну примену овај суд, као другостепени, иначе пази по службеној дужности, а на шта се и жалбом тужиоца основано указује.

Првостепени суд се, образлажући заузето становиште, у побијаној одлуци позвао на одредбе члана 82. Закона о јавном информисању и медијима – ЗЈИМ, којима се установљавају изузеци од општег правила да се информација из приватног живота, односно лични запис не може објавити без пристанка лица чијег се приватног живота тиче (члан 80. ЗЈИМ), изузев ако интерес јавности да се упозна са информацијом, односно записом претеже у односу на интерес да се спречи објављивање. У складу са наведеним, првостепени суд је оценио да су испуњени услови који постављени захтев за накнаду штете због повреде права на приватни живот чине неоснованим, јер је објављивање спорне фотографије тужиоца у интересу правосуђа, националне безбедности или јавне безбедности, сагласно одредби члана 82. став 2. тачка 5. истог закона. Међутим, околност да се против тужиоца води кривични поступак за кривична дела која представљају велику друштвену опасност, како је то оценио првостепени суд, не значи да конкретна ситуација представља случај који је као изузетак за објављивање без пристанка лица чијег се приватног живота тиче, предвиђен цитираном одредбом закона. Наиме, тумачењем наведене одредбе долази се до закључка да интерес јавности да се упозна са записом лика претеже у односу на интерес да се спречи објављивање јер се тиме омогућава правосуђу, односно судској власти и јавном тужилаштву, да несметано обављају послове из своје надлежности, као и да због угрожавања националне или јавне безбедности, јавност буде упозната са записом лика одређеног лица (примера ради у случају да је реч о извршиоцу кривичног дела којим се угрожава национална или јавна безбедност, а које је у бекству и за којим надлежни органи трагају). Тужилац у овој парници је лице против кога је, у тренутку објављивања спорне фотографије, био вођен кривични поступак и одребама ЗЈИМ је у оквиру посебних права и обавеза у јавном информисању, поред осталог, прописано да

информације из кривичног поступка који је у току могу да се објаве ако су изнете на главном претресу или ако су прибављене или ако су могле бити добијене од органа јавне власти на сонову закона који уређује приступ информацијама од јавног значаја (члан 74. закона). Стога, околност да је против тужиоца вођен кривични поступак сама по себи није довољна да се запис његовог лика објави без његовог пристанка, а што је у конкретном случају неспорно учињено. У том смислу, ради оцене основаности постављеног захтева другостепени суд је имао на уму и остале законом прописане услове, односно конкретне ситуације које се нарочито наводе у одредбама члана 82. став 2. ЗЈИМ, па је оценио да је тужилац спорним објављивањем заштите његовог лика - фотографије претрпео штету коју је ставио у основ свог захтева, јер је као нејавна личност, која је у тренутку објављивањем спорног чланка била доступна надлежним државним органима, фотографисан на такав начин да је очигледно да није био свестан да се о њему прибавља информација у виду записа његовог лика, да није дао повод за објављивање информације, нити се ради о запису мноштва ликова, међу којима се евентуално и он налазио, односно о запису са јавног скупа.

Према одредби члана 80. став 1. ЗЈИМ, информација из приватног живота, поред осталог, и запис лика (фотографски, цртани, филмски, видео, дигитални и сл.) не може се објавити без пристанка лица чији лик садржи, ако се при објављивању може закључити које је то лице. У конкретном случају, не само да је запис лика тужиоца објављен на начин да људи који га познају могу закључити о коме је реч, већ је испод спорне фотографије наведено његово име и презиме, чиме је тужилац у потпуности учињен препознатљивим широј јавности, иако за упознавање са овом врстом информације интерес јавности у датим околностима није постојао. При оцени основаности постављеног тужбеног захтева, овај суд је нарочито имао на уму да је приватност сваког лица заштићена самостално, тиме независно од части и угледа, због чега она постоји и онда када се из личног (или породичног) живота износи информација, односно запис који немају способност да повреде част или углед субјекта информације. У складу са тим, није од утицаја ни да ли је оно што се објављује истинито, већ је довољно да се објави (износи или пренеси) податак или запис неког лица па да дође до повреде права на приватност самим објављивањем, уколико лице није дало пристанак за објављивање и не постоји законски разлог за објављивање без пристанка лица. Стога је, по оцени другостепеног суда, у конкретном случају издавач одговоран, у смислу одредбе члана 114. у вези са одредбом члана 112. став 1. ЗЈИМ, за штету коју је тужилац претрпео, због лезионе подобности информације (објаве записа лика тужиоца) која је објављена без његовог пристанка, и дужан да му штету накнади. У складу са тим, применом одредбе члана 200. став 2. ЗОО, тужиоцу је одмерен износ правичне новчане накнаде за претрпљену нематеријалну штету због повреде права на приватни живот објављивањем спорне фотографије у дневном листу "Курир" дана 12.10.2016. године и то у износу од 30.000,00 динара, јер је оцењено да наведени износ представља правично задовољење за његово трпљење, затим да је примерен значају повређеног добра, претрпљеним душевним боловима и друштвеној сврси накнаде, јер би накнада у вишем износу погодовала тежњама које нису у складу са њеном природом и друштвеном сврхом. Сходно томе, у преосталом делу, преко досуђеног а до траженог износа од 1.500.000,00 динара, односно за износ од још 1.470.000,00 динара, тужбени захтев је одбијен као превисоко постављен. Тужиоцу на досуђени износ накнаде припада и затезна камата, у смислу члана 277. став 1. ЗОО, и то почев од дана пресуђења, јер је висина штете утврђена према критеријумима и вредности новца

на тај дан, до исплате.

Из изложених разлога, применом одредбе члана 394. тачка 4. ЗПП, Апелациони суд у Београду је донео одлуку као у ставу првом изреке ове пресуде.

Другостепени суд је ценио и остале наводе жалбе тужиоца, али их није посебно образлагао применом члана 396. став 1. ЗПП, с обзиром на то да не могу довести до другачије, по тужиоца, повољније одлуке у овој парници.

Преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка, јер иако је првостепени суд правилно одмерио износ награде која тужиоцу припада за радње које је у овој парници предузимао преко пуномоћника – адвоката, није правилно оценио за које све радње тужиоцу припада накнада, а које су, по оцени другостепеног суда, биле потребне ради вођења парнице, имајући на уму врсту спора и постигнути успех тужиоца у њему. Стога је тужени обавезан да тужиоцу, на име трошкова целог поступка, исплати укупан износ од 94.500,00 динара, од чега за састав тужбе и четири образложена поднеска износ од по 6.000,00 динара, за заступање на шест одржаних рочишта износ од по 7.500,00 динара, за приступ пуномоћника на три неодржана рочишта износ од по 4.500,00 динара, за састав жалбе на претходно донету пресуду (од 10.4.2019. године), са којом је тужилац постигао делимичан успех у поступку по правном леку, износ од 6.000,00 динара, све одмерено применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. На досуђени износ трошкова парничног поступка, тужиоцу припада законска затезна камата почев од дана извршности пресуде, све сагласно одредбама чланова 277. и 324. став 1. ЗОО, у вези са чланом 345. ЗПП. Тужиоцу нису признати трошкови на име накнаде за превоза адвоката сопственим возилом. Наиме, према члану 9. адвокатске тарифе, за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије, адвокату припада накнада за превоз, и то кад је у питању превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру. Међутим, према стању у спису, седиште канцеларије пуномоћника тужиоца налази се у Београду (Војводе Шупљикца 14) где је и седиште првостепеног суда, који је донео побијану пресуду, због чега, сагласно цитираној одредби члана 9. тарифе, тужиоцу не може припасти накнада по овом основу јер је његов пуномоћник радње предузимала на територији где се налази и седиште њене канцеларије.

Следом изнетог, применом члана 401. тачка 3. ЗПП, другостепени суд је донео одлуку као у ставу другом изреке ове пресуде.

Председник већа-судија
Снежана Живковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић